

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2214/2022
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Војин Биљић, адвокат из ..., против туженог „НИС“ а.д. Нови Сад, кога заступа пуномоћник Бранислав Грујић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3958/20 од 25.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3958/20 од 25.12.2020. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 15/19 од 07.07.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тужиља тражила да се поништи као незаконито решење туженог број ...-.../.../.../... од 17.05.2013. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду број ...-... од 14.04.2009. године са пратећим анексима, да тужиљу врати на рад и да јој накнади трошкове парничног поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 15/19 од 07.07.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог од 17.05.2013. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду од 14.04.2009. године са пратећим анексима. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 257.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3958/20 од 25.12.2020. године, одбијена је жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужила је поднела одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на неодређено време на основу Уговора о раду од 14.04.2009. године на пословима „...“ у Дирекцији за ... - Сектор за ... . Дана 06.02.2013. године тужила је закључила анекс уговора о раду са туженим којим је премештена на послове „...“ у Одељењу за ... – Служба за ... . Наведени анекс тужила није поништавала. Решењем од 17.05.2013. године тужили је отказан уговор са пратећим анексима, због престанка потребе за њеним радом, услед организационих промена код туженог уз исплату отпремнине. Доношењу оспореног решења претходио је поступак утврђивања вишка запослених покренут Одлуком генералног директора од 20.03.2013. године. У циљу спровођења организационих промена усвојен је Програм решавања вишка запослених 24.04.2013. године и дошло је до измене Правилника о организацији и систематизацији послова од 14.05.2013. године, тако што је укинута Служба за ... . Са наведеном изменом и допуном Правилника код туженог укинута су послови: „...“ које је обављала тужила. Како се на тужилу као запослену код туженог није могла применити ниједна од мера за запошљавање предвиђена одредбом члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду, то је у складу са Програмом решавања вишка запослених, услед наведених организационих промена код послодавца престала потребе за радом тужиле и отказан јој је уговор о раду у складу са чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су поништили као незаконито решење о отказу, сматрајући да је тужбени захтев основан, јер је тужили отказан уговор о раду без законских разлога, као и да у процедури која је претходила доношењу оспореног решења постоје формално правни недостаци које исто чине неправилним, с обзиром да новелирани Правилник о организацији и систематизацији послова (којим је укинута радно место тужиле) није ступио на правну снагу пре доношења побијаног решења.

Врховни суд налази да се ревизијом основано указује да је побијана одлука заснована на погрешној примени материјалног права.

Према одредби члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...32/13), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом услед организационих промена, применом цитиране законске одредбе, у поступку који је спроведен у складу са одредбама члана 153. – 160. Закона о раду. Одлукама органа туженог и Програмом решавања вишка запослених који је донет у складу са законом, утврђено је да је тужила вишак запослених, јер су њени послови укинати, односно укинута је Служба у којој су се организационо налазили послови за који је тужила имала закључен анекс уговора о раду. Укидањем послова престала је и потреба за радом тужиле, што је отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, те је оспорено решење о отказу законито.

Основано се ревизијом туженог указује да је погрешан закључак нижестепених судова да у конкретном случају нису наступиле промене предвиђене чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, јер у време доношења оспореног решења измењен Правилник о организацији и систематизацији послова још увек није ступио на правну снагу. Међутим, овај суд указује на одредбе члана 155. став 1. тачка 1. Закона о раду, којима је прописано да програм садржи разлоге престанка потребе за радом запослених у којима се наводи промена (технолошка, економска, организациона) која је довела до престанка потребе за радом запослених, што значи да је та промена конституисана програмом, а не актом о систематизацији послова. Значи отказ уговора о раду тужили није дат због измена Правилника, нити је Правилник био основ за доношење решења о отказу, већ је решење о отказу донето у поступку реализације Програма решавања вишка запослених од 24.04.2013. године, након поступка који је спроведен у складу са Програмом, односно у складу са одредбама чл. 153-160. Закона о раду, а у реализацији Одлуке туженог од 20.03.2013. године.

Такође, погрешан је закључак судова да је без утицаја на законитост побијаног решења то што тужила није оспоравала Анекс уговора о раду од 06.02.2013. године, којим је премештена на радно место које је касније укинато и са ког јој је престао радни однос, јер законитост анекса уговора о раду закљученим са туженим, јесте претходно питање за одлуку у парници о законитости решења о отказу уговора о раду. У конкретном случају тужила није водила поступак за утврђење незаконитости тог анекса, нити је такав захтев истакла у овом поступку.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић